

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ

Του συνεργάτου μας Ν.

Τις προάλλες πού παρουσιάσαμε στον αναγνώστη τούτης της στήλης τους άξέχαστους σατιρογράφους των Χανίων της παλιάς μας χρυσής εποχής, είχαμε υποσχεθῆ πώς θά περνούμε κάθε τόσο από τις στήλες του «Κήρυκος» και από ένα τραγουδι τους. Καλήν άρχή θά κάμουμε σήμερα. Και θ' άρχίσουμε από τόν εθνικό ύμνο των Έβραίων. Άλλως τε, με τά τελευταία γεγονότα της Μέσης Άνατολής, είναι αυτός και... λίγο επίκαιρος! Κρίνουμε όμως αναγκαίο, πριν τόν παραθέσουμε, νά δώσουμε μερικές έπεξηγήσεις για κείνους πού για πρώτην φοράν λαμβάνουν γνώση του ύμνου αυτού, πού τόσο διασκέδαζε, χρόνια πολλά, τή γεννή

πού μās πέρασε...
Οι λέξεις πού θέλουν κάποιαν έπεξήγηση είναι οι έξης:
Γιουντιολάντ=Χώρα τών έβραίων über alles=Ύπεράνω όλων.
Nocéres=Μή κάνεις
Σατού=Σακί
Τσαιρός = Καιρός
Σαμπά = Σάββατο
Το' ό = Κι' ό
Τσαι = Και
Θέος = Θεός
Ματάτσα = Ματάκια
Νταβάκι = Μικρός Δαυίδ
Σταύλλοι = Σκύλλοι
Γαβανάδες = Ρωμηοί
Ταγάρ = Τούρκιοι
Έτασι = Έκει
Τζίζει = Άξίζει
Λεών = Ό μοναχογιός του Χα-

χάμη της Έβραϊκής Εύλαγών, ένας τόσοσ δά (μιά μπουκιά Έβραϊός), πού ύπηρετούσε στο έδα Γαλλικό Ταχυδρομείο και μετά τήν κατάργησή του μετετέθησε στο δικό μας Ταχυδρομείο. Αυτό, λοιπόν, του σπιθαμιαίου Λεών, ήθελε ο σατιρικός ποιητής μας τή φάτσα νά τήν έχη στη μέση της σημαίας του νέου έβραϊκού κράτους, για νά... προκαλή, ως φαίνεται, τόν φόβο και τόν τρόμο, με τή θέα της, κάθε έχθρικού στοιχείου!
Έπίσης ο Γιουσούας Γαμβάνς ήταν ένας κοντόχοντρος Έβραϊός με μουστάκι άλλά Πρίγκηπα Γεώργιο, με άσπρο πλατό ζωνάρι στη μέση και μικρό φεσάκι στο κεφάλι. Ήταν από τούς Τουρκόφιλους Έβραϊούς. Έξασκούσε τό άπάγγελμα του ταβερνιάρη, είχε δέ τό φτωχό άργαστήρι του στην είσοδο της Έβραϊκής. Ό Γαμβάνς έκανε στούς όμοθησκους του και μόνο τόν λιονταρή, γιατί μονάχα σ' αυτούς περνούσε ό μπογιάν του. Ήταν με άλλα λόγια άναντρος. Γι' αυτό, με τό γνώριμο ειρωνικό του τρόπο, ό θρυλι-

κός ποιητής μας Λυκοδωργος Κυδωνάκης, μās τόν άποκαλεί στο παρατιθέμενο ποιήμα του... τίγρη της Έβραϊκής!
Έπειτα από τις έπεξηγήσεις αυτές, πού θεωρήσαμε σκοπιμο νά προσθέσουμε, άς μās έπιτραπή νά παραθέσουμε δίχως φοβο και πάθος, αυτούσιο τον... εθνικό ύμνο της πριν 40 χρόνια Χανιώτικης Έβραϊκής παρουσίας και πού είχε έτσι:

Γιουντιολάντ, Γιουντιολάντ,
Γιαχουντιολάντ
über alles, über alles
Σιγά μωρέ: nocéres, nocéres,
samatá

Με tempos...οι κακοί γι' όχτροί
θά μπουνε στο... σασί!

Άπ' τόν τσαιρό του Έρωδή γε-
(νήκαμε φτερα,
Κι' ώσάν τις άγριμούτσες επια-
(σαμ' τόν ντουαί.)
Ταντέλλες, μαστραπάδες, κομ-
(πιά και γυαλικά.
Τση πήχης βρακοζώνης πουλού-

(σαμ' όφθηνά!
Κάθε Σαμπά στη Χάβρα είχαμε
(tecoufá
Τσαι τρώγαμε λαδάτσι, κασερι
(και... λειπά!
Κάθε Σαμπά στη Χάβρα δοξά-
(ζαμ' τό Θεό,
Νά... βγάνη τά ματάτσα όλων
(μας τών όχτρών!
Μά δά τό ειπε ο Θεός νά δού-
(με λεφτεριά,
Κι' ένα... όφθηνό Νταβάκι θά
(βρούμε Βασιληά!
Θά 'χουμε στής παντιέρας μας
(τή μέση τό «Λεών»
Πεντάφα το' άστρουλάτσα
(γύρω λογίων—λογίων.
Νά δούνε τασί όχτροί μας μεγά-
(λην Όβρατοή,
Το' ό κόσμος θά τρομαξη... ται-
(φουτε πατριτισί!
Το' ό Γιουσούας Γαμβάνς, ό
(ντίγρης το' Όβρατοής,
Όντές θά ξεσπαθώση, ξωπισω
(τ' ούλοι έμεις...
Οι Σταύλλοι οι Γιαβανάδες και
(τά Ταγάρ μαζί,
Πυθάρια θ' άγοράζουνε για νά...
(κρυφθοούν άτσι!

Το' όποιος δέν του γουστάρει
(μιά τέτοια Όβρατοή,
Τζίζει του, δέν τ' άτζίζει, άλλο
(σειρι άς βρη...

Γιουντιολάντ, Γιουντιολάντ
Γιαχουντιολάντ
über alles, über alles.

Αυτός ήταν ο ύμνος τών Έβραίων, πού τόν έψαλαν, πάνω στον προπολεμικό Γερμανικό τοιούτο, τά μετά τόν πρώτο παγκόσμιο πόλεμο χρόνια, στά σαλόνια, στα κέντρα και στους δρόμους, με μεγάλο ένθουσιασμό και κέφι, όχι μονάχα οι δικοί μας και οι Τουρκοκρητες, αλλά κι' αυτοί οι συμπολιτες μας Έβραίοι μεταξυ τών όποιων ό Μου; Κοέν, ό Λεών Ίσχακής, οι Άλμπερτ, οι Σάρδαι, οι Φράγκοι, οι Μινέμβοι, οι Βεντουραίοι, οι Κωνσταντίνηδες, οι Μόλχοι, οι Σεζάναι, οι Σαρφατιδες, οι Σερένοι, οι Άττίτσι, οι Χανέν, οι Διαμάντηδες κι' ένα σωρό άλλοι πού μιά και τούς αναφέρουμε άς είναι ή μνήμη τους άθάνατος. Στο σημείο αυτό δέν κρίνουμε άσκοπο

Κείμενο Γραμμάτικης
3419/12-12-1956